

TRANSFORMASI KARAKTER A-Z GRADUAN menjadi **USAHAWAN BERJAYA**

Ruzanifah Kosnin
Nor Hayati Samba Mohamed

TRANSFORMASI
KARAKTER A-Z
GRADUAN *menjadi*
USAHAWAN
BERJAYA

Hak Cipta Penerbit UMK, 2023

Hak cipta adalah terpelihara. Setiap bahagian daripada terbitan ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dipindahkan kepada bentuk lain, sama ada dengan cara elektronik, mekanikal, gambar, rakaman dan sebagainya tanpa mendapat izin daripada Penerbit Universiti Malaysia Kelantan.

Penerbit Eksekutif: Azman Hashim. Editor Naskhah: Amirul Firdaus Zilah, Raihana Sulaiman. Editor Perolehan: Nur Fatihah Pahazri. Konsep dan Susun Atur Huruf: Siti Aishah Binti Mokhtar. Pembaca Pruf: Zaliha Noor. Pembantu Teknikal: Mohd Suhairi Mohamad.

Diterbitkan oleh:
Penerbit UMK
Universiti Malaysia Kelantan
Pejabat Perpustakaan dan Pengurusan Ilmu
16310 Bachok, Kelantan
(Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM))
(Ahli Penerbit Buku Malaysia (MABOPA) No. Keahlian : 201903)

KANDUNGAN

Senarai Penyumbang Bab

Senarai Kata Singkatan

Prakata

BAB 1 PENDAHULUAN: TRANSFORMASI KARAKTER

A-Z GRADUAN MENJADI USAHAWAN BERJAYA

Ruzanifah Kosnin

BAB 2 A-ADIL

Nor Hayati Samba Mohamed

BAB 3 B-BERANI

Nor Hayati Samba Mohamed

BAB 4 C-CERMAT

Ruzanifah Kosnin

BAB 5 D-DISIPLIN

Siti Salina Saidin

BAB 6 E-ETIKA

Nor Hayati Samba Mohamed

BAB 7 F-FOKUS

Ruzanifah Kosnin

BAB 8 G-GIGIH

Siti Salina Saidin

BAB 9 H-HIJRAH*Nor Hayati Samba Mohamed***BAB 10 I-INTEGRITI***Maheran Zakaria***BAB 11 J-JUJUR***Maheran Zakaria***BAB 12 K-KREATIVITI***Maheran Zakaria***BAB 13 L-LUAR BIASA***Anis Abul Hasan Ashari***BAB 14 M-MURAH HATI***Siti Jeslyn Hasan***BAB 15 N-NIAT***Zawawi Samba Mohamed***BAB 16 O-OPTIMIS***Siti Jeslyn Hasan***BAB 17 P-PROAKTIF***Zawawi Samba Mohamed***BAB 18 Q-QANAAH***Siti Jeslyn Hasan***BAB 19 R-RAJIN***Marziana Madah Marzuki*

BAB 20 S-SABAR*Marziana Madah Marzuki***BAB 21 T-TANGGUNGJAWAB***Marziana Madah Marzuki***BAB 22 U-USAHA***Anis Abul Hasan Ashari***BAB 23 V-VISI***Zawawi Samba Mohamed***BAB 24 W-WAWASAN***Wan Zurina Nik Abdul Majid***BAB 25 X-XTRA***Wan Zurina Nik Abdul Majid***BAB 26 Y-YAKIN DIRI***Wan Zurina Nik Abdul Majid***BAB 27 Z-ZUHUD***Nor Hayati Samba Mohamed***BAB 28 KESIMPULAN: PEMBINAAN KARAKTER****GRADUAN MENJADI USAHAWAN BERJAYA***Nor Hayati Samba Mohamed*

Indeks

Biodata Penyunting

SENARAI PENYUMBANG BAB

Nor Hayati Samba Mohamed

Pensyarah Kanan
Fakulti Perakaunan
Universiti Teknologi MARA

Ruzanifah Kosnin

Pensyarah Kanan
Fakulti Hospitaliti, Pelancongan dan Kesejahteraan
Universiti Malaysia Kelantan

Siti Salina Saidin

Pensyarah Kanan
Fakulti Hospitaliti, Pelancongan dan Kesejahteraan
Universiti Malaysia Kelantan

Maheran Zakaria

Profesor Madya
Fakulti Perakaunan
Universiti Teknologi MARA

Anis Abul Hasan Ashari

Pensyarah Kanan
Fakulti Perakaunan
Universiti Teknologi MARA

Siti Jeslyn Hasan

Pensyarah
Fakulti Perakaunan
Universiti Teknologi MARA

Zawawi Samba Mohamed

Pensyarah Kanan
Fakulti Kejuruteraan dan Alam Bina
Universiti Kebangsaan Malaysia

Marziana Madah Marzuki

Profesor Madya
Fakulti Perakaunan
Universiti Teknologi MARA

Wan Zurina Nik Abdul Majid

Pensyarah Kanan
Fakulti Perakaunan
Universiti Teknologi MARA

SENARAI KATA SINGKATAN

CEO	Ketua Pegawai Eksekutif
CVS	Consumer Value Store
DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
DKN	Dasar Keusahawanan Nasional
GABEM	Gabungan Badan Ekonomi Melayu
IMF	Tabung Kewangan Antarabangsa
JKKP	Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
KFC	Kentucky Fried Chicken
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KPT	Kementerian Pendidikan Tinggi
OPR	Kadar Dasar Semalam
PKS	Perusahaan Kecil dan Sederhana
PTK IPT	Pelan Tindakan Keusahawanan, Institusi Pendidikan Tinggi
SAMENTA	Persatuan Pengusaha-pengusaha Kecil dan Sederhana Malaysia (Small and Medium Enterprises Association of Malaysia)
SAW	Sallallahu alaihi wasallam
SSM	Suruhanjaya Syarikat Malaysia
SWT	Subhanahu wataala
THF	Tetrahydrofuran
TUBE	Tunas Usahawan Belia Bumiputera
WHO	World Health Organization

PRAKATA

Pembentukan budaya keusahawanan dalam kalangan graduan merupakan inisiatif murni yang boleh menjadi pemangkin kepada pengupayaan Malaysia sebagai negara keusahawanan yang unggul. Peranan keusahawanan dalam meningkatkan ekonomi setempat dan seterusnya negara tidak dapat disangkal lagi. Namun terdapat sebahagian graduan dan individu yang tidak yakin dengan bidang keusahawanan dan menganggap bidang ini bukan satu laluan kerjaya. Begitu juga, tidak semua orang dilahirkan dengan bakat dan karakter yang diperlukan untuk mencapai kejayaan dalam dunia perniagaan.

Oleh itu, buku Transformasi Karakter A-Z Graduan Menjadi Usahawan Berjaya ini diterbitkan khusus untuk membangunkan karakter graduan yang ingin menceburkan diri dalam bidang keusahawanan. Kandungan buku ini diolah berdasarkan karakter yang bermula dengan huruf A hingga Z yang telah terbukti sebagai karakter penting dalam membantu usahawan untuk berjaya. Penceritaan secara santai dari penulis yang berwibawa menjadikan buku ini sesuai untuk semua peringkat umur.

Hasrat penghasilan buku ini adalah bagi memberikan motivasi dan inspirasi kepada mahasiswa, graduan dan khalayak pembaca yang berkeinginan untuk menceburkan diri dalam bidang keusahawanan. Buku ini turut menerapkan karakter-karakter hebat yang mudah untuk difahami. Semoga penerbitan buku ini dapat mendorong institusi pengajian tinggi untuk lebih giat dalam menghasilkan lebih ramai graduan dan individu yang menceburi bidang keusahawanan.

Norhayati Samba Mohamed
Ruzanifah Kosni

BAB 1

PENDAHULUAN: TRANSFORMASI KARAKTER A-Z

GRADUAN MENJADI USAHAWAN BERJAYA

Ruzanifah Kosnin

Bagi sesebuah negara, kepentingan dalam memiliki graduan yang bergelar usahawan sememangnya tidak dapat dinafikan. Dalam era globalisasi dan ekonomi digital, para usahawan muda adalah generasi pelapis yang akan menjadi tulang belakang untuk membangunkan ekonomi negara. Graduan yang memiliki semangat keusahawanan dan keterampilan perniagaan yang baik dapat menciptakan peluang pekerjaan justeru mengurangkan kadar pengangguran negara. Oleh sebab itu, membangun dan meningkatkan bilangan graduan usahawan dan membantu mereka untuk berjaya menjadi salah satu agenda utama kerajaan Malaysia dalam Dasar Keusahawanan Nasional 2030 (DKN, 2030). Selaras dengan itu, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) berhasrat untuk menghasilkan graduan yang seimbang dan holistik dengan minda keusahawanan supaya generasi ini dapat menjadi ‘penjana pekerjaan’ dan bukan hanya ‘pencari pekerjaan’. Berdasarkan Pelan Tindakan Keusahawanan, Institusi Pendidikan Tinggi (PTK IPT) 2021-2025, pusat pengajian tinggi diberi peranan besar dalam mempertingkatkan pembangunan pembelajaran keusahawan dan menerapkan pemikiran keusahawanan dalam kalangan pelajar. Penerapan ilmu dan budaya keusahawanan di peringkat awal pengajian membolehkan bakal graduan untuk melihat pilihan kerjaya yang boleh diterokai. Justeru peranan pusat pengajian tinggi ini perlu disokong dengan pelbagai cara agar dapat membangunkan graduan yang mempunyai nilai-nilai keusahawanan.

Sejak tahun 2010 hingga 2022, jumlah lulusan yang memilih untuk menjalankan perniagaan di Malaysia terus meningkat. Berdasarkan data dari Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT), pada tahun 2020 seramai